

Människors vilja att arbeta är vår främsta tillgång

**En rapport om
arbetsmarknaden i
Gävleborgs län**

Människors vilja att arbeta är vår främsta tillgång

Att kunna försörja sig själv, få bidra till samhällsutvecklingen och känna att man deltar i samhällsbygget är avgörande för var och ens egen självsyn och utveckling. Ur ett samhällsekonomiskt perspektiv är frågan mycket större än så.

Genom att människor arbetar kan de bidra till en bättre samhällsekonomi. Genom ökade skatteintäkter och ökad efterfrågan i ekonomin så får vi bättre förutsättningar att finansiera vår gemensamma välfärd. Genom ett folk i arbete förstärks demokratin och främlingsfientligheten minskar.

För Vänsterpartiet är frågan om full sysselsättning ett överordnat mål för den ekonomiska politiken. Full sysselsättning innebär att var och en som kan och vill arbeta också får göra det. Det brukar innebära att cirka 2-3 procents arbetslöshet eftersom det alltid finns en så kallad friktionsarbetslöshet, det vill säga att människor befinner sig mellan jobb .

De borgerliga partierna vann valet 2006 på frågan om arbetslösheten. Sverige hade då under lång tid haft hög arbetslöshet eller med Anders Borgs ord; massarbetslöshet.

Det är därför viktigt att analysera hur den borgerliga regeringen hanterat frågan om arbetslösheten

Vänsterpartiet har därför låtit Riksdagens utredningstjänst beskriva hur arbetslösheten utvecklats i Gävleborgs län sedan den borgerliga regeringen tillträdde i oktober 2006.

Rapportens resultat

Resultatet är en direkt nedslående läsning. Arbetslösheten är högre, långtidsarbetslösheten likaså, antalet personer som deltar i arbetsmarknadsutbildningar färre och de som är arbetslösa och får ersättning från arbetslöshetsförsäkringen har sjunkit kraftigt.

Allt detta påverkar samhällsekonomin och arbetsmarknaden. Om människor inte får den utbildning arbetsmarknaden efterfrågar så fungerar den sämre, människor får inte möjlighet att ta sig ur arbetslösheten, företagens förutsättningar försämras och efterfrågan i ekonomin sjunker.

Att arbetslösa får en ersättning från arbetslöshetsförsäkringen som ger trygghet och förutsättningar att leva på med liknande villkor som innan arbetslösheten påverkar möjligheterna för andra människor att behålla sitt arbete. Om de arbetslösa inte har råd att klippa håret, gå till tandläkaren eller köpa kläder till sig själv och sina barn så förlorar även frissan, tandläkaren och affärsbiträdet sitt jobb. Allt hänger ihop.

Gävleborgs siffror

Så här ser Gävleborg ut efter drygt 6 år med borgerlig regering där arbetslinjen fått råda.

Vid årsskiftet hade Gävleborgslän 14 300 arbetslösa enligt SCB. År 2006 var det 8,9 procent av arbetskraften . 2012 var den 10,3 procent en ökning med nästan 1,5 procent

I september 2006 var knappt 4 000 personer inskrivna i program med aktivitetsersättning. I december 2012 var de cirka 9 000. En ökning med 125 procent. I Gävleborg är numera fler inskrivna i program än öppet arbetslösa.

I september 2006 var cirka 9 procent inskrivna på arbetsförmedlingen av den registerbaserade arbetskraften i december 2012 drygt 12 procent. Troligtvis består en del av ökningen av personer som tidigare fått ersättning från någon del av sjukförsäkringen.

Andelen långtidsarbetslösa i länet har ökat kraftigt. Över hälften av de arbetslösa är långtidsarbetslösa. I oktober 2006 var cirka 7 000 personer arbetslösa mindre än 6 månader.

I januari 2013 var de drygt 8 000, en ökning med cirka 1 400 personer. Andelen som varit arbetslösa 24 månader eller längre har ökat från cirka 1000 personer till drygt 3000, en ökning med 2 000 personer eller 200 procent. Andelen arbetslösa har ökat från knappt 12 000 till cirka 17 000.

Drygt 8 600 av de arbetslösa i Gävleborg ingår i något program. En stor del av dem i FAS 3. Arbetsmarknadsprogram ansåg de borgerliga partierna tidigare, var ett sätt att dölja arbetslösheten samt något de lite föraktfullt kallade AMS-åtgärder.

Andelen arbetslösa som får ersättning från arbetslöshetsförsäkringen har minskat från drygt 65 procent till drygt 45 procent.

Det är 13 fler helårstudenter på Högskolan i Gävle sedan 2006 trots att arbetslösheten är mycket högre.

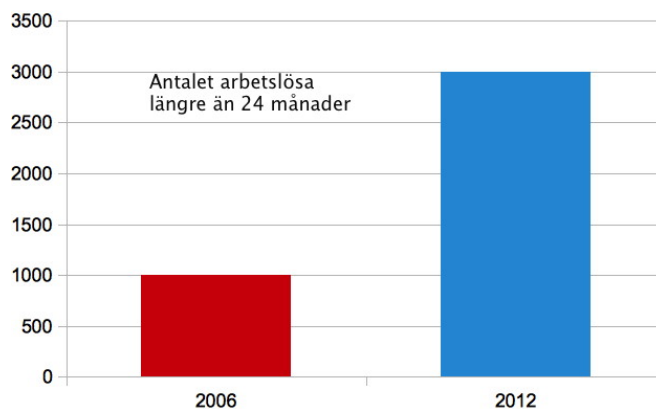
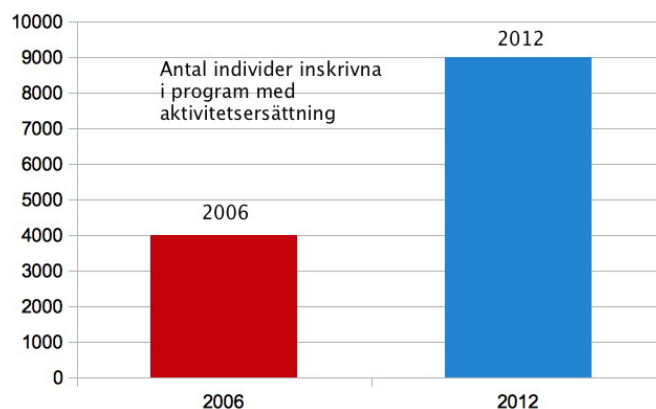
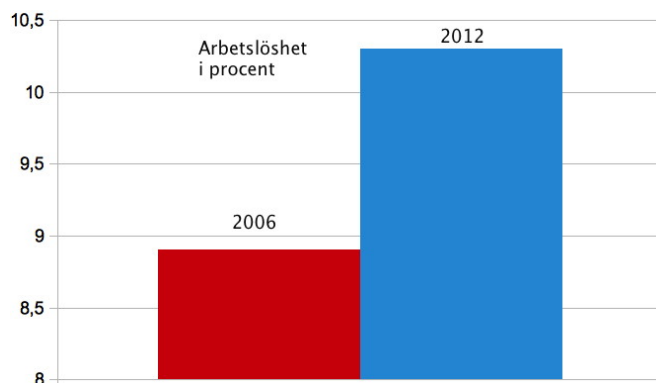
Antalet personer som har en praktikplats har minskat under perioden, nu är det 150 färre som får en praktikplats än det var 2006. Än mörkare är det för möjligheten att få en arbetsmarknadsutbildning. Antalet har mer än halverats. 2006 fick cirka 11 procent av de totalt inskrivna arbetslösa en sådan utbildning nu cirka 4 procent.

Totalt sett har Gävleborg ett kraftigt försämrat läge. Färre möjligheter för arbetslösa att omskola sig och vidareutbilda sig. Sämre ekonomisk trygghet för de arbetslösa och sjuka. Fler är långtidsarbetslösa och har därmed sämre möjligheter att ta sig tillbaka till arbetsmarknaden. Efterfrågan minskar.

En annan politik behövs

Det behövs en annan politik. Det är tydligt. Genom att stimulera efterfrågan, öka den ekonomiska jämlikheten, öka de offentliga samhällsnyttiga investeringarna, satsa på den gemensamma välfärden och utbildning så kan arbetslösheten pressas ned och samhällsekonomin förbättras. Vänsterpartiet har en rad förslag för att pressa ned arbetslösheten och öka sysselsättningen i Gävleborg

Vänsterpartiets förslag för en lägre arbetslöshet

och högre sysselsättning i Gävleborg: Gävleborg har stora behov av investeringar inte minst inom bostadsbyggande och renoveringar av bostäder. Det skapar samtidigt jobb. Järnvägen behöver ökat underhåll och nya spår, det förbättrar kommunikationerna på ett miljövänligt sätt samtidigt som det ger jobb. Även busstrafiken behöver utökas vilket förbättrar pendlingsmöjligheterna och skapar jobb. Det behövs fler anställda i vård, skola och omsorg så att kvalitén kan förbättras.

Utbildningsresultaten behöver höjas. Genom att anställa fler lärare får varje lärare tid för varje enskild elev på ett bättre sätt än i dag. Det skapar också nya lärarjobb. Många äldre får inte den omsorg de behöver genom att anställa fler undersköterskor får de äldre ett bättre liv och de anställda en mindre stressig arbetsmiljö.

För Gävleborgs län skulle våra satsningar ge cirka 1 500 fler anställda lärare, pedagoger, vård- och omsorgspersonal. Vår politik innebär både en generell ökning av statsbidragen till kommunsektorn, en uppräknning med pris och löneutvecklingen, eftersom de annars urholkas men också i form av riktade statsbidrag. Vi har till exempel riktade statsbidrag för fler anställda i äldreomsorgen och för fler lärare i skolan.

Gävleborg behöver bättre möjligheter för människor att skola om sig, vidareutbilda sig och därmed få bättre möjligheter att få ett arbete. Därför satsar vi på 1900 fler platser på Komvux, yrkesvux, yrkeshögskolan, högskolan samt arbetsmarknadsutbildningar.

Totalt innebär våra satsningar drygt 3 000 fler jobb i Gävleborgs län och cirka 1900 fler utbildningsplatser.

Ändrade försäkringar

Dessa satsningar ihop med våra förslag till ändringar i arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen förbättrar efterfrågan i ekonomin samt ger en bättre trygghet för individen. Sjuka människor ska kunna känna att de har rätt att vara sjuka och ha ekonomisk trygghet. Vi föreslår höjda tak och golv i arbetslöshetsförsäkringen. Dessutom sänkta avgifter ingen ska behöva betala mer än en hundralapp i månaden vi vill också att fack- och A-kasseavgiften ska vara avdragsgilla. Vi menar också att lagstiftningen behöver ändras så att fler kan vara med i arbetslöshetsförsäkringen, det ska bli enklare att kvalificera sig till försäkringen. Det ska räcka med att ha varit arbetslös i 3 månader, delta i de aktiviteter som krävs samt stå till arbetsmarknadens förfogande för att omfattas.

**Ulla Andersson, ekonomisk talesperson,
riksdagsledamot för Vänsterpartiet Gävleborgs län**
**Xamuel Halfvars, distriktsordförande
Vänsterpartiet Gävleborgs län**